

Els Jardins Artigas, l'únic jardí humit

L'arribada d'Antoni Gaudí a la Pobla de Lillet

A principis de segle XX s'instal·lava a Clot del Moro (Castellar de N'Hug) la primera fàbrica de ciment pòrtland de tot l'estat espanyol, anomenada: Companyia General de Cementos y Asfaltos-ASLAND (anys després la seguiria l'ASLAND de Montcada i Reixach), aquesta companyia va ser fundada per l'empresari Eusebi Güell i Bacigalupi, i generà que un gran èxode de gent arribés a la Pobla de Lillet per tal de treballar en una de les empreses més prosperes i més tecnificades de la primera dècada del segle XX. Acompanyant la construcció de la fàbrica (projectada pel arquitectes Pedraza i Guastavino), naixeren tot una sèrie de serveis al seu voltant, com ara les mines de carbó a la Serra del Catllaràs, les quals havien de subministrar carbó els forns d'Asland que fabricarien el ciment pòrtland. A les immediacions de la mina d'Asland al Catllaràs el Comte Güell encarregà a l'arquitecte Antoni Gaudí i Cornet el projecte d'un Xalet per tal d'allotjar els enginyers i facultatius encarregats de dirigir les mines de carbó. Arrel d'aquest encàrrec, Antoni Gaudí arriba a la Pobla de Lillet per tal de treballar en el projecte del Xalet.

Els Artigas i Gaudí

Joan Artigas i Alart era el propietari de Cal Artigas una de les fàbriques tèxtils més importants de la Pobla de Lillet, i alhora era un gran amant de les arts, per tant quan s'assabenta de que Antoni Gaudí arribava a la zona per projectar el xalet del Catllaràs

convida a l'arquitecte a casa seva per tal de conèixe'l.

Antoni Gaudí accepta la invitació i és aleshores quan el senyor Artigas mostra a l'arquitecte un terreny de propietat situat just al darrere de casa seu a tocar de la fàbrica, on la seva il·lusió sempre havia estat construir-hi un jardí.

En la propera visita d'Antoni Gaudí a la Pobla de Lillet es diu que els Artigas van enviar una tartana a Ripoll per tal de recollir l'arquitecte i portar-lo fins a la Pobla, en aquest viatge Gaudí s'allotjarà a casa dels Artigas i projectarà el jardí per la família.

Cal dir que a l'any 1901 Gaudí treballava a Barcelona en la construcció del Parc Güell, tret interessant ja que l'esbós de projecte que l'arquitecte realitza per al jardí està totalment inspirat en el parc barceloní. Després de la seva estada a la Pobla, Gaudí torna a Barcelona, i des d'allà fa pujar a La

Pobla de Lillet dos mestres d'obra del Parc Güell per iniciar les obres de construcció del que seran: els Jardins Artigas.

L'espai i l'arquitectura

El terreny on es construeixen els Jardins Artigas el conforma un entorn molt salvatge on els grans tallants de roca calcària travessats pel Llobregat, l'abundant vegetació autòctona i els brolladors d'aigües subterrànies que surten a l'exterior per desembocar al Llobregat formen un conjunt natural de per si excepcional.

Les estructures arquitectòniques inspirades en el Parc Güell són, entre d'altres, l'arc catenari i l'arc d'escala, tanmateix els materials amb els que es construeix el jardí són els propis de la zona de muntanya prepirinenca on es troba situada La Pobla de Lillet. Per tant, observem materials com la

llosa, la pedra tosca, el còdol de riu així com gresos i conglomerats, acompanyats pel ciment pòrtland amb el qual es construeixen les baranes i murals de natura.

En quant al recurs de l'aigua ja hem parlat del Llobregat que travessa el pedregós curs dels jardins i dels brolladors d'aigües subterrànies que sortien a l'exterior en aquest indret, els quals Gaudí aprofitarà convertint-los en fonts figurades com ara la Cascada, la Font del Bou, la Font del Lleó i la Font de la Gruta; d'altra banda el Pont d'Escala i el Pont dels Arcs també apareixen per tal de travessar el Llobregat i unir les dues vessants del riu, finalment la Glorieta presideix el jardí enlai-

Fàbrica de ciment ASLAND al Clot del Moro (Castellar de N'Hug).

